

Застосування збагачених сцинтиляційних кристалів $^{116}\text{CdWO}_4$ для експериментального дослідження 2β -розпаду ізотопу ^{116}Cd

Д.В. Касперович¹, А.С. Барабаш², П. Беллі^{3,4}, Р. Бернабей^{3,4}, Я.В. Васильєв⁵, Ф.А. Даневич¹,
С. Д'Анжелло^{3,4}, А. Інчікітті⁶, Ф. Каппелла⁷, В. Караччіоло⁷, В.В. Кобичев¹, С.І. Коновалов²,
М. Лаубенштейн⁷, Д.В. Пода^{1,8}, О.Г. Поліщук¹, В.І. Третьяк^{1,6}, В.І. Уматов², Д.М. Черняк¹,
Р. Черулі⁷, В.М. Шлегель⁵

1 Інститут ядерних досліджень, Київ, Україна

2 Інститут теоретичної та експериментальної фізики НДЦ "Курчатовський інститут", Москва, Росія

3 НІЯФ, відділення у Римі "Гор Вергата", Рим, Італія

4 Римський університет "Гор Вергата", Рим, Італія

5 Інститут неорганічної хімії ім. А.В. Ніколаєва, Новосибірськ, Росія

6 НІЯФ, відділення у Римі, Рим, Італія

7 Національна лабораторія Гран-Сассо, Ассерджі, Італія

8 Науковий центр з ядерної фізики та матеріалознавства, Орсе, Франція

9 Інститут фізики та математики Всесвіту Кавлі, Університет Токіо, Японія

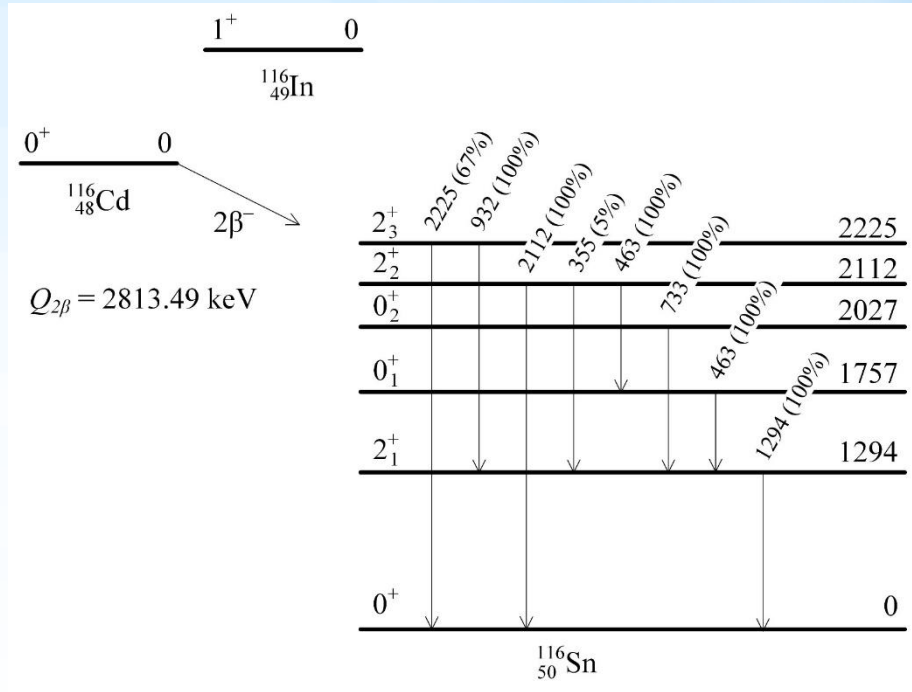
2β-процеси

$2\nu 2\beta^-$: $(A, Z) \rightarrow (A, Z \pm 2) + 2e^\pm + 2\nu$
(дозволений у Стандартній моделі)

$0\nu 2\beta^-$: $(A, Z) \rightarrow (A, Z \pm 2) + 2e^\pm$
(заборонений у СМ, $\Delta L=2$)

$2\nu 2\beta^-$ -розпад експериментально спостережений для 11 ядер ^{48}Ca , ^{76}Ge , ^{82}Se , ^{96}Zr , ^{100}Mo , ^{116}Cd , ^{128}Te , ^{130}Te , ^{150}Nd , ^{136}Xe and ^{238}U .

$T_{1/2}(2\nu 2\beta^-) \sim 10^{18} - 10^{24}$ років.

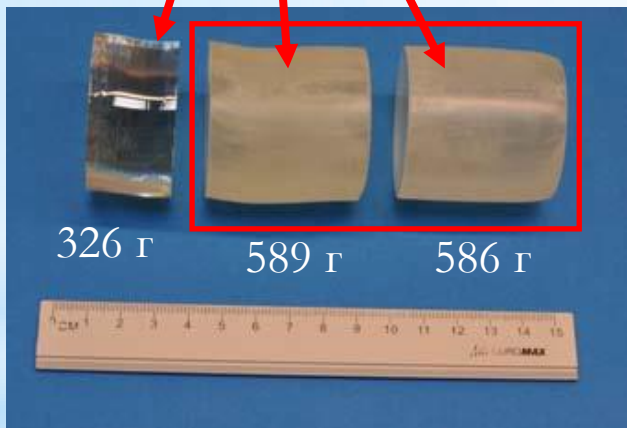
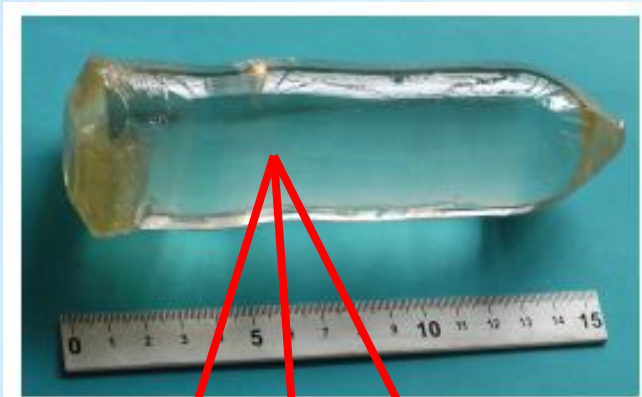

Кристали CdWO_4

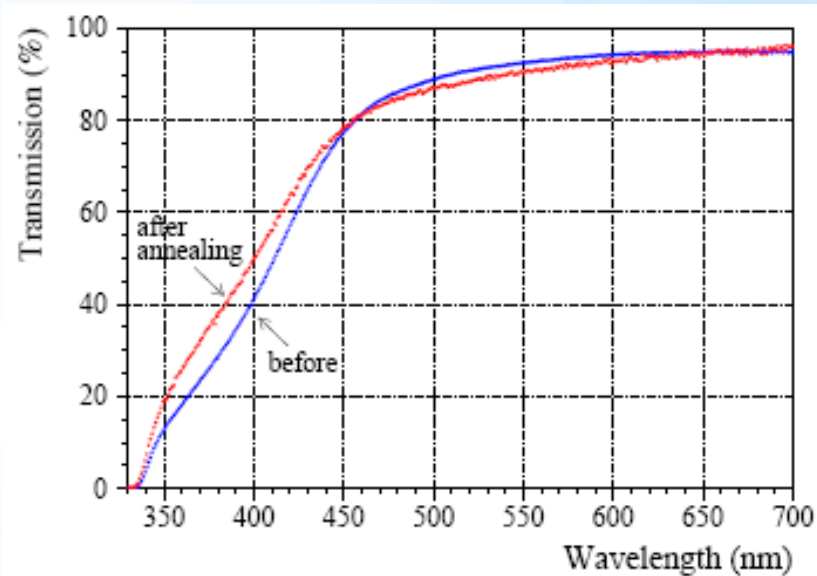
- гарні сцинтиляційні та оптичні властивості
- низький рівень внутрішнього забруднення
- source = detector
- можливість розділяти сигнали різних частинок за формою

CdWO_4 успішно застосовувались у низькофонових експериментах з пошуку $2\beta^-$ -розпаду Cd та W, а також для дослідження рідкісних α - та β -розпадів.

Сцинтиляційний кристал $^{116}\text{CdWO}_4$

Кристали $^{116}\text{CdWO}_4$ (82% of ^{116}Cd) вирощено методом Чохральського з низьким градієнтом температури [1].

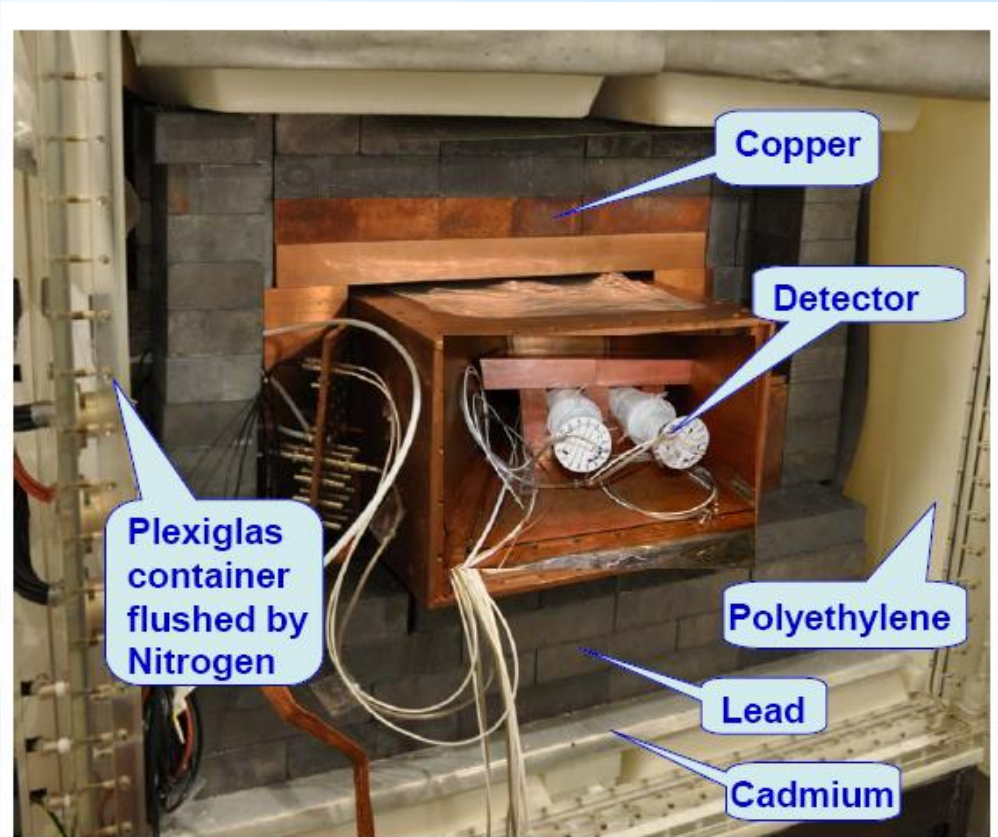
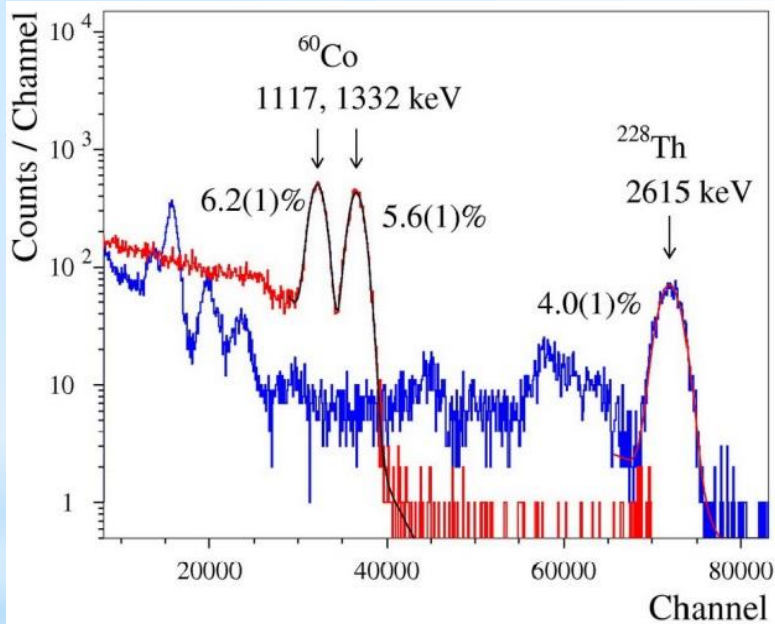
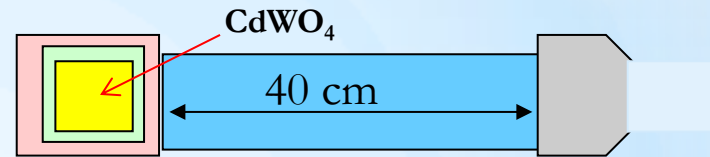

Крива оптичного пропускання $^{116}\text{CdWO}_4$ до і після прожарювання кристалу.

Експеримент

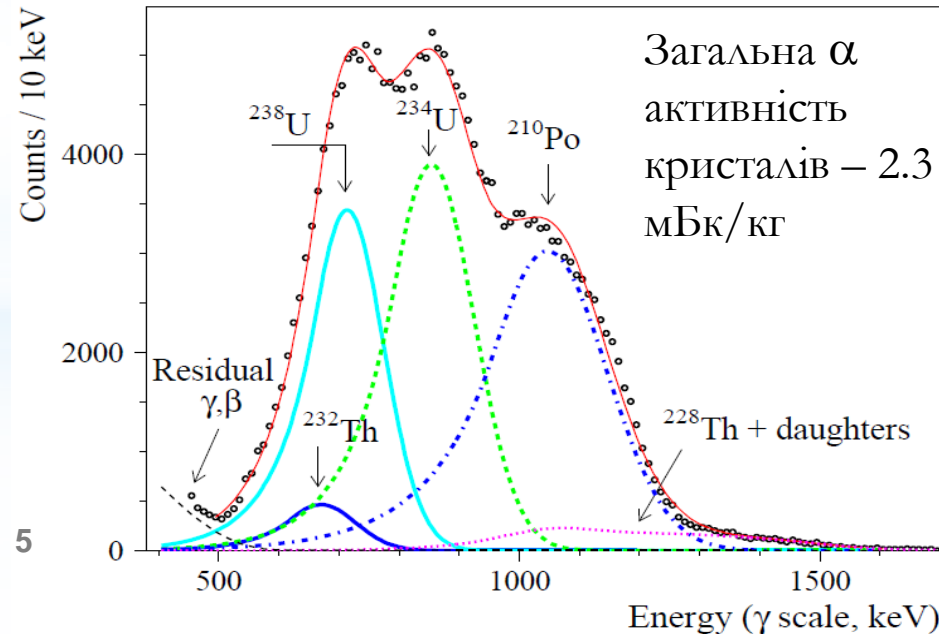
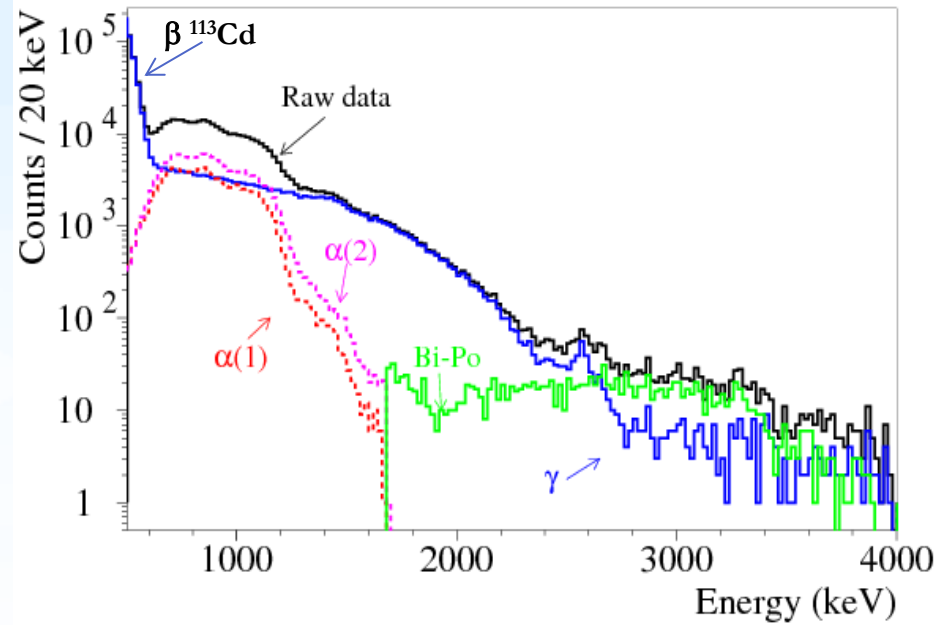
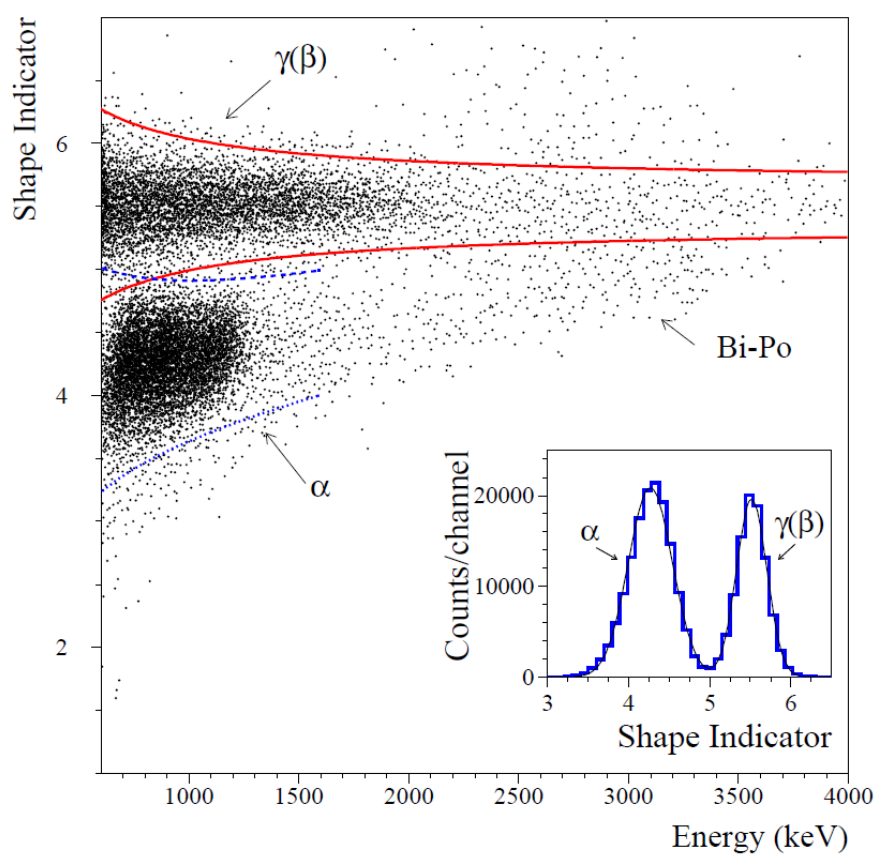
Два кристали $^{116}\text{CdWO}_4$ (загальна маса 1162 г) у низькофоновій установці DAMA/R&D

Загальний час вимірювань ~ 35324 годин.

Індекс фону ≈ 0.1 відліки/(рік $\times$ кг $\times$ кеВ)
(енергетичний інтервал 2,7 – 2,9 кеВ)

Аналіз сигналів за формою, 26831 год

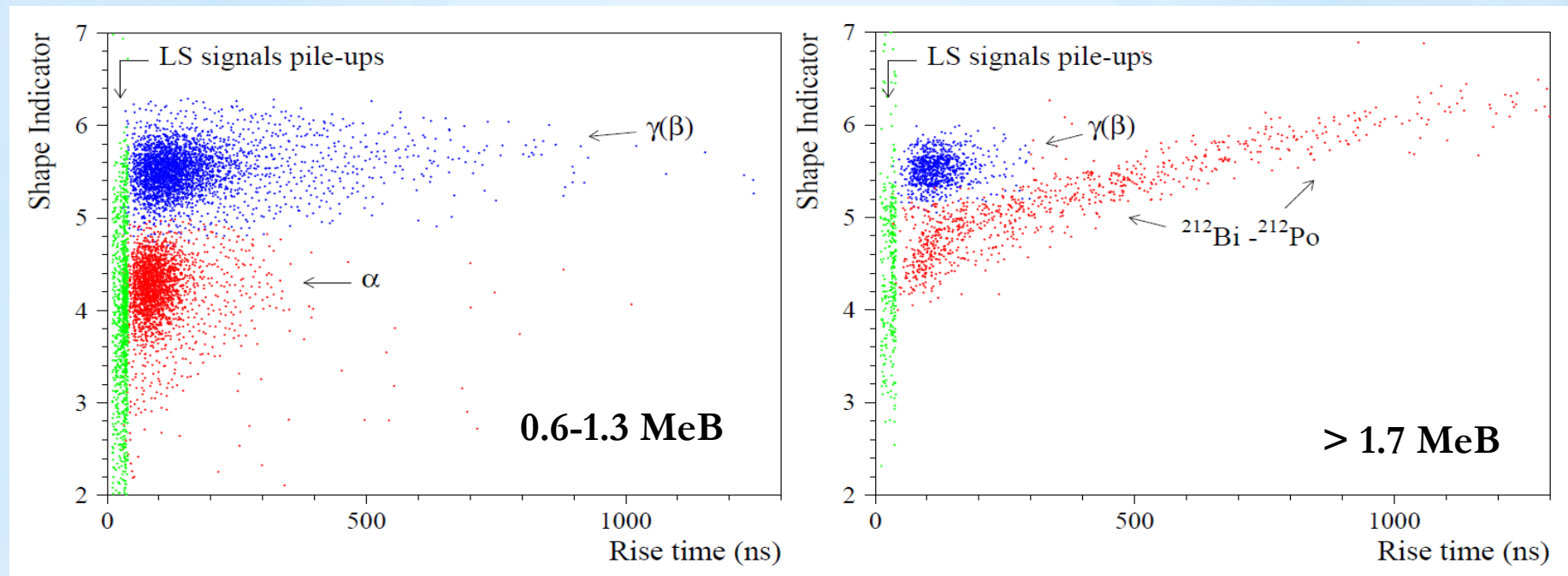
$$SI = \sum f(t_k) \times P(t_k) / \sum f(t_k)$$

де $f(t_k)$ – амплітуда сигналу в час t_k

$$P(t) = [f_{\alpha}(t) - f_{\gamma}(t)] / [f_{\alpha}(t) + f_{\gamma}(t)],$$

де $f_{\alpha}(t), f_{\gamma}(t)$ – форми сигналів

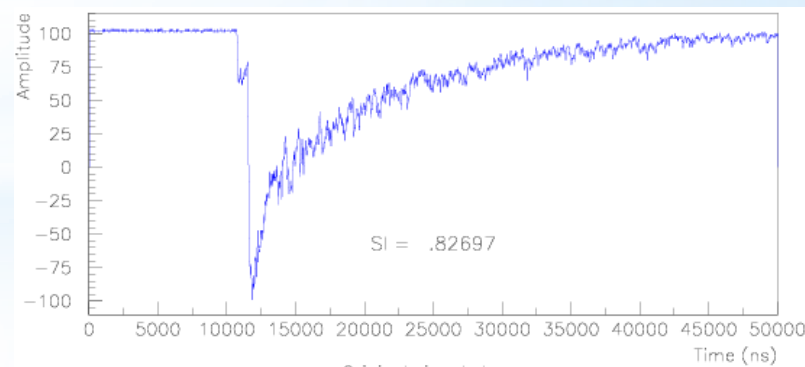
Відбір подій ^{212}Bi - ^{212}Po за фронтом і формою сигналу

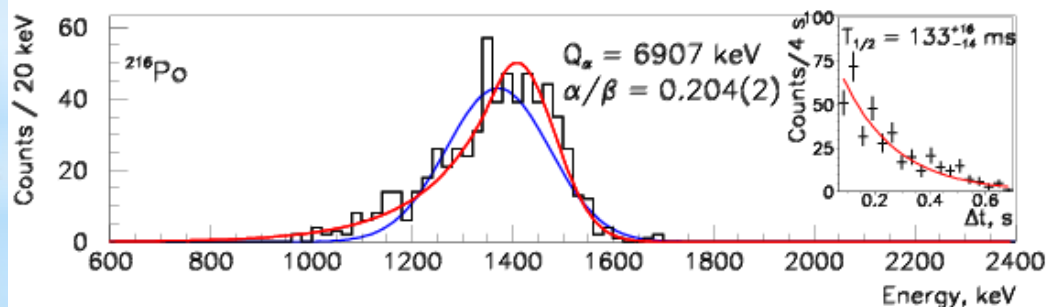
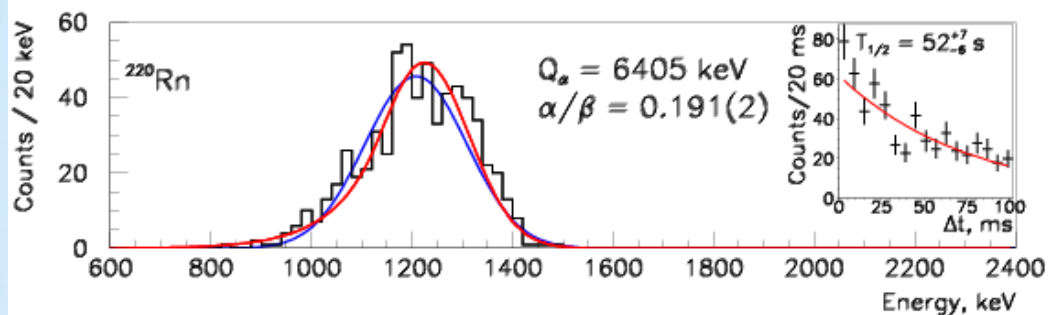
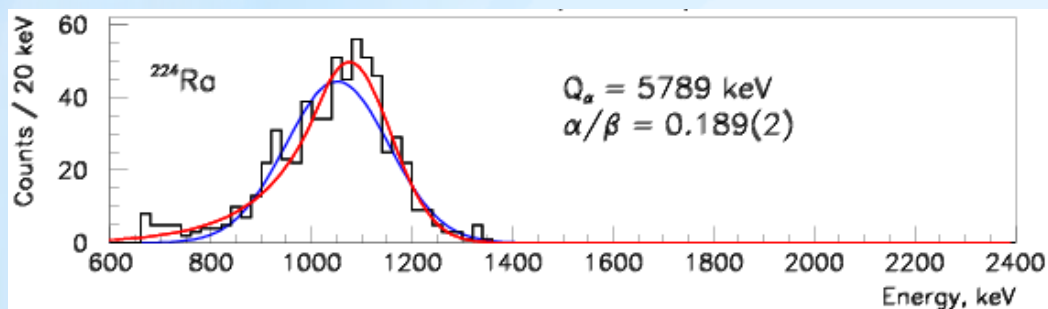
Активність ^{228}Th (в $\mu\text{Бк}/\text{кг}$)

No.1 17(2)

No.2 26(2)

Часово-амплітудний аналіз (t-A)

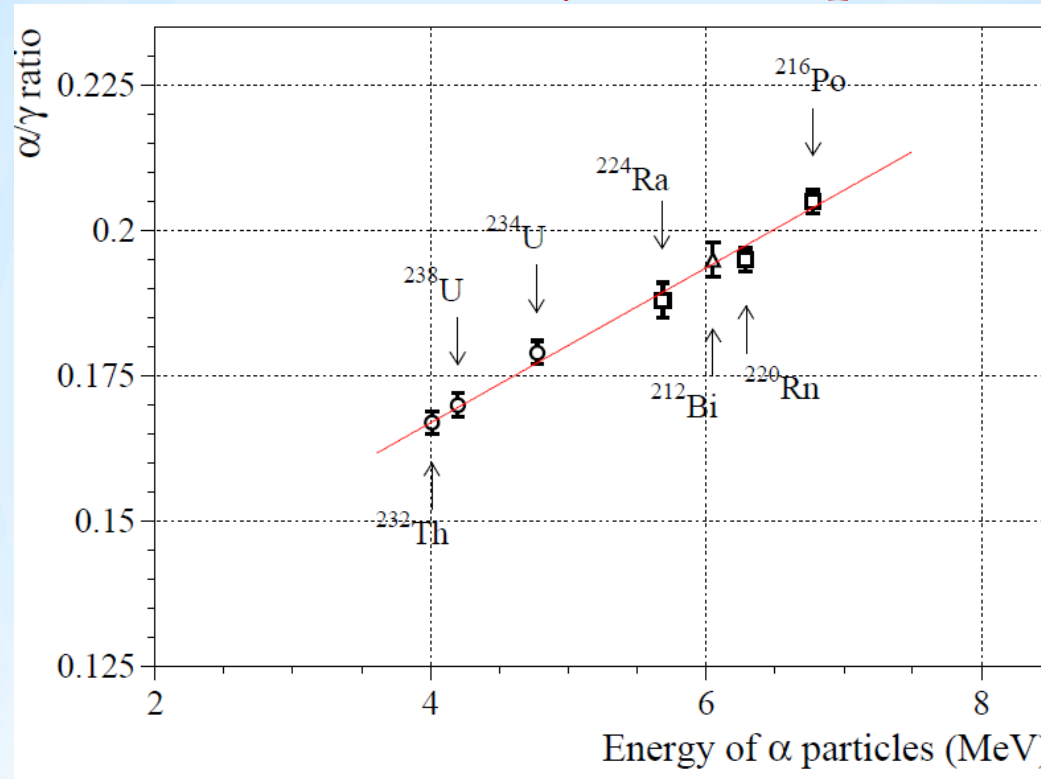

Відібрані альфа-піки ^{224}Ra , ^{220}Rn and ^{216}Po (26831 години).
 Визначені значення $T_{1/2}$ для ^{220}Rn та ^{216}Po добре узгоджуються з таблицними:

Ізотоп	$T_{1/2}, \text{с}$	
	t-A	таблиця
^{220}Rn	52_{-6}^{+7}	55,6
^{216}Po	$0,133_{-0,014}^{+0,016}$	0,145

Активність ^{228}Th , мкБк/кг:
 Кристал 2   17(1)
 Кристал 1   27(1)

Залежність α/γ від енергії

α/γ співвідношення визначає залежність $E = 0.114(7) + 0.0133(12) \times E_{\alpha}$ в інтервалі енергій 4.0 – 6.8 MeV отримано з використанням позиції α піків:

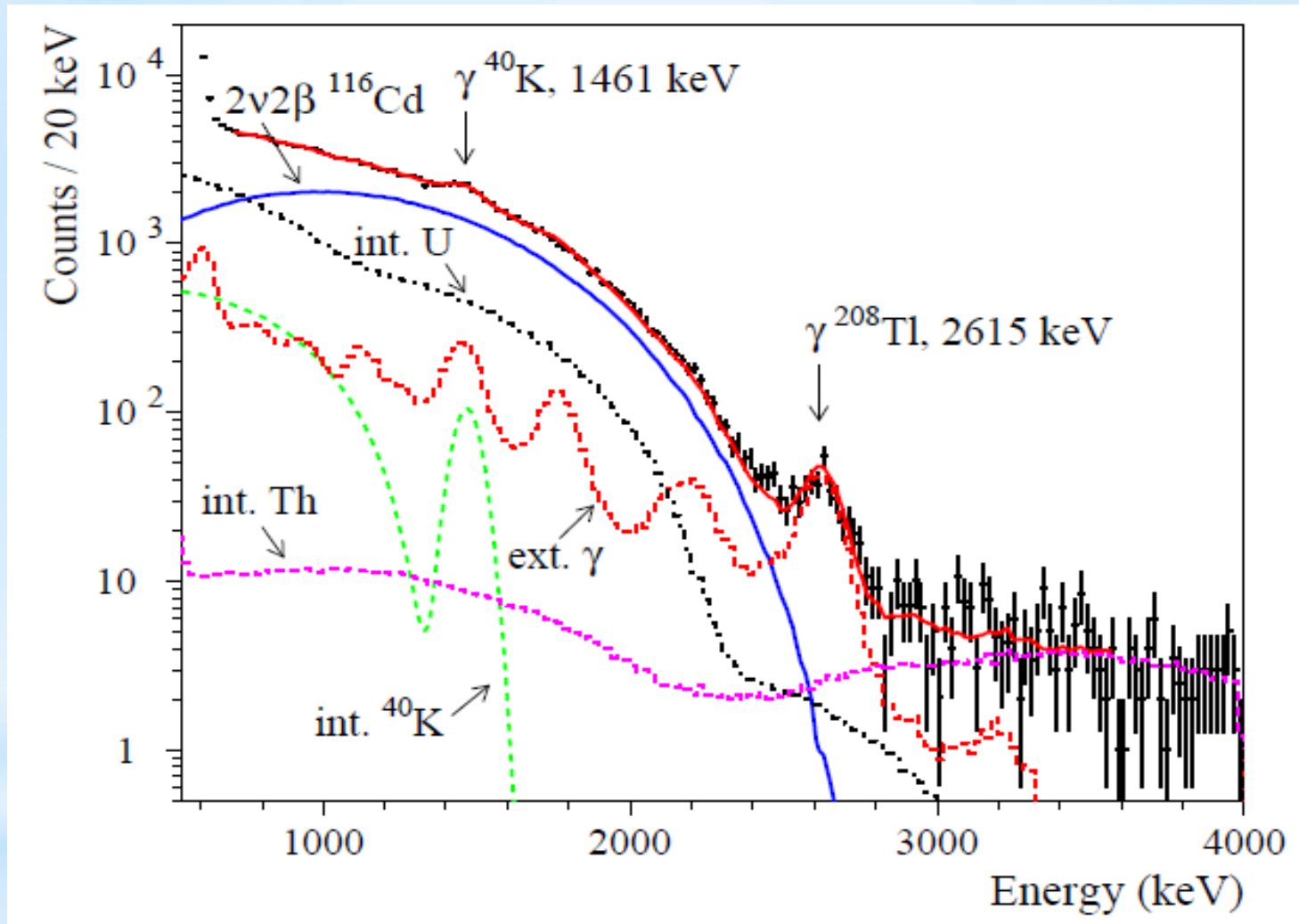
- 1) ^{224}Ra , ^{220}Rn та ^{216}Po (часово-амплітудний аналіз);
- 2) ^{232}Th , ^{238}U та ^{234}U (аналіз за форми сигналу);
- 3) ^{212}Bi (аналіз подій $^{212}\text{Bi}/^{208}\text{Tl}$).

Радіоактивна забрудненість кристалів $^{116}\text{CdWO}_4$

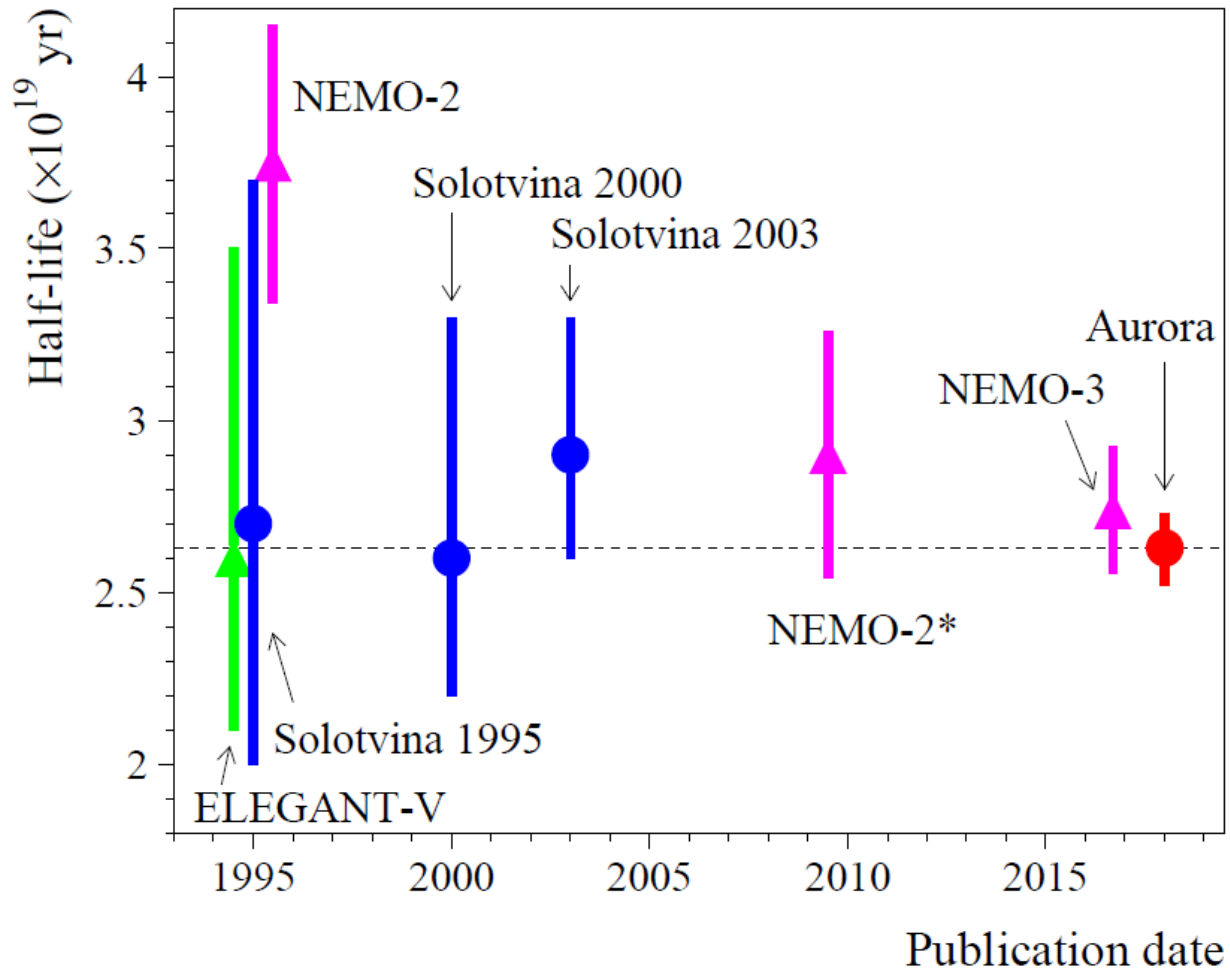
Chain	Nuclide	Activity (mBq/kg)
	^{40}K	0.22(9)
	$^{90}\text{Sr}-^{90}\text{Y}$	≤ 0.02
	^{110m}Ag	≤ 0.007
	^{116}Cd	1.138(5)
^{232}Th	^{232}Th	0.07(2)
	^{228}Ra	≤ 0.005
	^{228}Th	0.020(1)
^{235}U	^{227}Ac	≤ 0.002
^{238}U	^{238}U	0.58(4)
	^{234}U	0.6(1)
	^{230}Th	≤ 0.13
	^{226}Ra	≤ 0.006
	^{210}Pb	0.70(4)
Total α		2.14(2)

$2\nu 2\beta$ -розпад ^{116}Cd

$$T_{1/2} = [2.63 \pm 0.011(\text{стат.}) \pm 0.091(\text{сист.})] \times 10^{19} \text{ років}$$

2ν2β: порівняння з попередніми експериментами

Висновки

- * У Національній лабораторії Гран Сассо (Італія) завершився експеримент з радіоактивно чистими кристалами $^{116}\text{CdWO}_4$ ($m = 1.16$ кг), зі збагаченого ^{116}Cd (82%)
- * Кристали $^{116}\text{CdWO}_4$ мають гарні сцинтиляційні та оптичні властивості (роздільна здатність 4-5% для лінії 2615 кеВ на протязі всього експерименту).
- * Використання методів розділення сигналів за формою та фронтом, а також часово-амплітудного аналізу дозволяє визначити внутрішню та поверхневу забрудненість кристалів альфа-радіоактивними ізотопами уран-торієвих рядів
- * $T_{1/2}(2\nu 2\beta) = [2.63 \pm 0.011(\text{стат.}) \pm 0.091(\text{сист.})] \times 10^{19}$ років (найбільш точне значення)
- * $T_{1/2}(0\nu 2\beta) \geq 2.2 \times 10^{23}$ років $\rightarrow \langle m_\nu \rangle < (1.0 - 1.7)$ еВ
- * Нові межі для $0\nu 2\beta$ розпадів ^{116}Cd на збуджені рівні ^{116}Sn :
 $\lim T_{1/2} \sim (2.9-22) \times 10^{22}$ років

Decay mode	Transition, level of ^{116}Sn (keV)	$T_{1/2}$ (yr)	Best previous limits (yr) Reference
2ν	g.s.	$(2.63^{+0.11}_{-0.12}) \times 10^{19}$ yr	see Table 1 and Fig. 12
2ν	2^+ (1294)	$\geq 9.8 \times 10^{20}$	$\geq 2.3 \times 10^{21}$ [48]
2ν	0^+ (1757)	$\geq 5.9 \times 10^{20}$	$\geq 2.0 \times 10^{21}$ [48]
2ν	0^+ (2027)	$\geq 1.1 \times 10^{21}$	$\geq 2.0 \times 10^{21}$ [48]
2ν	2^+ (2112)	$\geq 2.5 \times 10^{21}$	$\geq 1.7 \times 10^{20}$ [47]
2ν	2^+ (2225)	$\geq 7.5 \times 10^{21}$	$\geq 1.0 \times 10^{20}$ [47]
0ν	g.s.	$\geq 2.2 \times 10^{23}$	$\geq 1.7 \times 10^{23}$ [32]
0ν	2^+ (1294)	$\geq 7.1 \times 10^{22}$	$\geq 2.9 \times 10^{22}$ [32]
0ν	0^+ (1757)	$\geq 4.5 \times 10^{22}$	$\geq 1.4 \times 10^{22}$ [32]
0ν	0^+ (2027)	$\geq 3.1 \times 10^{22}$	$\geq 0.6 \times 10^{22}$ [32]
0ν	2^+ (2112)	$\geq 3.7 \times 10^{22}$	$\geq 1.7 \times 10^{20}$ [47]
0ν	2^+ (2225)	$\geq 3.4 \times 10^{22}$	$\geq 1.0 \times 10^{20}$ [47]
$0\nu\chi^0$ $n = 1$	g.s.	$\geq 8.2 \times 10^{21}$	$\geq 8.5 \times 10^{21}$ [45]
$0\nu\chi^0$ $n = 2$	g.s.	$\geq 4.1 \times 10^{21}$	$\geq 1.7 \times 10^{21}$ [32]
$0\nu\chi^0$ $n = 3$	g.s.	$\geq 2.6 \times 10^{21}$	$\geq 0.8 \times 10^{21}$ [32]
$0\nu\chi^0\chi^0$ $n = 3$	g.s.	$\geq 2.6 \times 10^{21}$	$\geq 0.8 \times 10^{21}$ [32]
$2\nu LV$ $n = 4$	g.s.	$\geq 1.2 \times 10^{21}$	–
$0\nu\chi^0\chi^0$ $n = 7$	g.s.	$\geq 8.9 \times 10^{20}$	$\geq 4.1 \times 10^{19}$ [77]